CropLifeNL Bulletin

2024/2

Jaarbijeenkomst CropLife NL over waterkwaliteit

De jaarbijeenkomst van CropLife NL op 29 februari jongstleden stond in het teken van schoon oppervlakte- en grondwater. Keynote speaker Jaap Slootmaker, directeur-generaal Water en Bodem van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, gaf een uitleg over de Kaderrichtlijn Water. CropLife NL presenteerde haar recent geformuleerde commitments ten aanzien van schoon grondwater. Verder was er een debat over waterkwaliteit en werd stilgestaan bij het afscheid van Klaas Jilderda, die zich namens de gewasbeschermingsbedrijven jarenlang heeft ingezet voor schoon water.

Waterkwaliteit al jarenlang belangrijk thema voor CropLife NL

Afscheid Klaas Jilderda

>>>

Jaap Slootmaker (IenW) over Kaderrichtlijn Water

>>>

CropLife NL commitments voor schoon grondwater

>>>

Jaarrede CropLife NL voorzitter Meerten Smit

>>>

Nieuwe voorzitter CropLife NL

>>>

CropLifeNL
Voor gezonde gewassen

CROPLIFE NL BULLETIN – maart/april 2024 CropLife NL Bulletin is een uitgave van **CropLife NL**. CropLife NL behartigt belangen van bedrijven die chemische & biologische gewasbeschermingsmiddelen ontwikkelen voor de Nederlandse markt. CropLife NL Bulletin verschijnt maandelijks in digitale vorm. Aan- en afmelding voor een kosteloos abonnement kan via dit **formulier**.
REDACTIE CropLife NL, Postbus 80523, 2508 GM Den Haag – **croplife@croplife.nl** – **www.croplife.nl** – **CropLifeNL** - **LinkedIn**
TEKST EN REALISATIE Fred Meijer Communicatie **ONTWERP** Cyril Strijdonk Ontwerpburo, Gaanderen
FOTOGRAFIE Fred Meijer

Waterkwaliteit al jarenlang belangrijk thema voor CropLife NL

Schoon water is al decennialang een belangrijk thema voor CropLife NL. Zie ook **dit artikel** met een uiteenzetting over de inspanningen die CropLife NL en haar deelnemers op dit gebied hebben verricht en wat er in die jaren bereikt is.

Met het doeljaar 2027 van de **Kaderrichtlijn Water** in het vooruitzicht, en het streven van **Toekomstvisie gewasbescherming 2030** naar nagenoeg geen emissie, is schoon water een actueler thema dan ooit.

Alle reden voor CropLife NL om haar recente jaarbijeenkomst volledig te wijden aan schoon water. Lag de afgelopen jaren de focus van emissiebeperking vooral op oppervlaktewater, er is nu een groeiende aandacht voor grondwater. Dit kwam tijdens de jaarbijeenkomst aan de orde aan de hand van **vier commitments** ten aanzien van grondwater, die CropLife NL die middag presenteerde.

Afscheid Klaas Jilderda

Jan Verschoor, Algemeen Directeur van CropLife NL, stond uitgebreid stil bij de bijdrage die Klaas Jilderda (rechts) heeft geleverd aan verbetering van de waterkwaliteit.

Het eind van de jaarbijeenkomst werd gemarkeerd door het afscheid van Klaas Jilderda als voorzitter van de Commissie Water, vanwege het bereiken van pensioengerechtigde leeftijd van Klaas. Ruim dertig jaar lang heeft Klaas, in die jaren werkzaam bij CropLife NL-deelnemer BASF, zich namens CropLife NL en haar deelnemers ingespannen voor schoon water.

Jan Verschoor, Algemeen Directeur van CropLife NL, stond uitgebreid stil bij de lange loopbaan van Klaas, zijn deskundigheid ten aanzien van water en gewasbescherming, en de aanzienlijke bijdrage die Klaas heeft geleverd aan verbetering van de waterkwaliteit. "En dat allemaal met een enorme toewijding. We kunnen je met recht 'Koning Water' noemen van CropLife NL." Het forse aantal 'wapenfeiten' dat Jan vervolgens opsomde, illustreert de verdienste van Klaas op het gebied van waterkwaliteit en gewasbescherming.

Als dank voor zijn inzet kreeg Klaas zijn eigen Toolbox-kaart. Klaas stond aan de basis van de **Toolbox Water**. In het begin werd dit initiatief door sommige deelnemers met enige reserves bekeken. Maar de positieve invloed van de Toolbox Water met zijn diverse kaarten en emissiescans is groot gebleken en is inmiddels door iedereen omarmd. Dit mede dankzij de kennis en vooral ook verbindende kwaliteiten van Klaas.

Klaas blijft overigens betrokken als zelfstandig adviseur bij een aantal projecten rond waterkwaliteit van CropLife NL, zodat ook in de toekomst gebruik kan worden gemaakt van zijn deskundigheid.

Jo Ottenheim, Manager Verantwoord Gebruik en Distributie van CropLife NL, presenteert de eigen Toolbox-kaart van Klaas Jilderda.

TERUG

Jaap Slootmaker (IenW):

'KRW is geen doel in zichzelf, het gaat om schoon water'

Jaap Slootmaker, directeur-generaal Water en Bodem van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, gaf tijdens de jaarbijeenkomst een uitleg over het hoe en waarom van de Kaderrichtlijn Water (KRW). Daarbij ging hij specifiek in op gewasbeschermingsmiddelen.

"Schoon water is van belang voor mensen, dieren, economie en milieu. In feite is het de basis van ons bestaan", begint Jaap Slootmaker. "Het is ook een actueel, maatschappelijk debat, dat we met elkaar in openheid en transparantie moeten voeren. Daarin is de KRW een cruciaal element. Dat merk je ook in de politiek en media, onder meer ten aanzien van gewasbeschermingsmiddelen. Daaruit blijkt zorg over het tijdig kunnen voldoen aan de eisen van de KRW. De vraag over het wel of niet voldoen aan de KRW is niet zo makkelijk te beantwoorden."

Europese regelgeving

Wat houdt de KRW precies in en waarom hebben we hem eigenlijk? "De KRW is niet een doel in zichzelf", benadrukt Jaap Slootmaker. "In juridische termen gaat het om het voldoen aan de regels van de KRW. Maar in feite dient de KRW het doel 'schoon water en een schoon milieu'. Als Nederland zijn wij erbij gebaat dat de KRW Europese regelgeving is, omdat wij als deltaland achteraan 'de pijplijn' zitten. Dan kunnen we andere landen aanspreken op hun opgave. Tegelijk moeten we ook zelf aan de KRW voldoen, en daar hebben we nog wel wat te doen."

Heel stelsel dient KRW

Inhoudelijk over de KRW: "De KRW stamt uit 2000. Het is een kaderrichtlijn, omdat een aantal dingen zijn geregeld binnen de richtlijn zelf. Bijvoorbeeld de manier waarop je de doelstellingen moet bepalen en hoe je deze eens in de zes jaar naar Europa moet verantwoorden. Daarnaast is een aantal zaken geregeld in onderliggende regelgeving, zoals de Grondwaterrichtlijn en de Richtlijn Prioritaire Stoffen. En dan zijn er nog zaken die niet onder de KRW vallen maar er wel in doorwerken, bijvoorbeeld de Nitraatrichtlijn en de Richtlijn Duurzaam gebruik gewasbeschermingsmiddelen. Dit hele stelsel bij elkaar dient de KRW."

Verbeteringsverplichting en achteruitgangsverbod

Wat zijn de verplichtingen voortkomend uit de KRW? "De KRW kent twee elementen: een verbeteringsverplichting en een achteruitgangsverbod. De oorspronkelijke verbeteringsverplichting hield in dat we in 2015 moesten voldoen aan de eisen van de KRW. Inmiddels hebben we twee keer zes jaar uitstel gekregen. De datum staat nu op 22 december 2027."

Dat wat betreft de verbeteringsverplichting. "Intussen mag het ook niet verslechteren. Dat maakt het nog complexer. Want je mag op weg naar 2027 geen dingen doen die tot achteruitgang leiden en die daardoor het doelbereik in de weg staan."

De KRW geldt voor alle wateren, legt Jaap Slootmaker uit. "Al het oppervlaktewater, zoals beken, rivieren, meren, alle overgangswateren en kustwateren. Maar ook het grondwater, dat in toenemende mate relevant is. Er is een opkomende discussie over de zogeheten 'vergrijzing' van het grondwater (doorsijpelen van vervuiling). Bij vergrijsd grondwater zijn extra stappen nodig om het te zuiveren tot drinkwater."

Samenwerking absolute noodzaak

Om de doelen van de KRW te bereiken, is samenwerking absolute noodzaak, benadrukt Jaap Slootmaker. "Dit kan niemand alleen. Een aantal publieke partijen heeft daar een rol in. Het Rijk stelt de doelen vast voor het hoofdwatersysteem. De provincies doen dat voor de regionale wateren." Echter, het uiteindelijk resultaat wordt niet bepaald door deze publieke organisaties, maar door de gebruikers van de watersystemen, zoals de industrie, landbouw en huishoudens. "De KRW stelt ons dus voor een opgave die je alleen maar met elkaar kunt doen. Dat maakt het complex, want er is niets zo moeilijk als een opgave realiseren waarvoor veel mensen verantwoordelijk zijn. Onder meer doordat je moet weten wie waarop aanspreekbaar is. Ook kan dit vertragend werken. Kortom, samenwerking is noodzakelijk, zowel publiek-publiek als publiek-privaat."

Criterium 'One out all out'

De KRW maakt onderscheid tussen ecologie en chemie, vervolgt Jaap Slootmaker. "Nederland telt ongeveer 750 oppervlaktewaterlichamen. We hebben ongeveer 140 doelen per waterlichaam. Daarbij geldt het criterium 'one out all out'. Dat betekent dat een waterlichaam aan alle doelen moet voldoen om een 'groen vinkje' te krijgen."

De achterliggende gedachte hierbij is dat een ecologisch systeem verstoord kan worden door één stof die de norm overschrijdt. "Dat is de inhoudelijke argumentatie. Het is echter niet een motiverende maatstaf voor partijen om eraan te werken, doordat het progressie verbergt. Daarom pleit Nederland ervoor om naast het systeem 'one out all out' ook een systeem te hanteren waarin gemaakte progressie wel te zien is."

Het gehanteerde systeem heeft nog een gevolg: "Dit verklaart waarom de media vaak meldt dat Nederland niet voldoet aan de eisen. Dat klopt ook wel. Maar met dit systeem is het een rapportcijfer tien of een dikke onvoldoende."

Voldoen nu aan driekwart doelstellingen

Hoe zit het dan werkelijk? "Geen enkel waterlichaam voldoet aan alles. Tegelijkertijd voldoen we grofweg aan driekwart van de doelstellingen. Er is dus echt wel verbetering gerealiseerd. Maar we hebben ook nog een kwart te gaan."

De normen voor chemische stoffen zijn Europees bepaald. De ecologie is per waterlichaam bepaald, omdat een natuurlijk watertje ergens in Finland een ander ecologisch systeem is dan de Rijnmond.

Voor grondwater geldt hetzelfde. "Nederland is verdeeld in 23 grondwaterlichamen. De eisen zijn anders voor grondwater, maar de vergrijzing van het grondwater is wel een opkomende zorg."

Beroep doen op uitzonderingen

"We moeten enorm ons best doen om in 2027 de doelen te halen. Er ligt dus nog een grote opgave", stelt Jaap Slootmaker. Wat gebeurt er als we de doelen niet halen? "Er zijn uitzonderingen. Dat zijn geen achterdeurtjes waarlangs je kunt ontsnappen, maar gelegitimeerde uitzonderingen, waar je indien nodig een beroep op kunt doen. Bijvoorbeeld: als je alle maatregelen hebt genomen die staan in de zesjaarlijkse plannen, maar het duurt langer voordat je de effecten ziet (bijvoorbeeld herstel van ecologie), kan dat een reden zijn voor een uitzondering."

Andere voorbeelden van uitzonderingen: "Bij belasting vanuit het buitenland kun je ook een beroep doen op een uitzondering. Dat geldt ook voor stoffen die al heel lang in het milieu zitten en die er moeilijk uit te krijgen zijn. PFAS is daarvan het bekendste voorbeeld. Tot nu toe is er maar één PFAS die onder de KRW valt, maar er komt een herziening en dat worden er meer."

Er zijn dus uitzonderingen, maar we moeten ons volgens Jaap Slootmaker niet rijk rekenen. "Want de regels om een beroep te kunnen doen op die uitzonderingen zijn zeer streng."

Juridische risico's bij niet halen

Wat als we het niet halen, en geen of onvoldoende beroep kunnen doen op uitzonderingen? "Dan zijn er twee juridische risico's", aldus Jaap Slootmaker. "Ten eerste een Europese inbreukprocedure, met een ingebrekestelling en waarschijnlijk een boete voor de Nederlandse staat. Ten tweede bestaat de kans dat er in Nederland nationale rechtszaken komen."

Daarbij wordt weleens de parallel getrokken met de rechtszaken rond stikstof. "Maar die vergelijking gaat niet geheel op. Want de KRW kent een methodiek met een vrij specifieke opgave, met doelen per individueel waterlichaam. Toch kan het tot problematiek rond vergunningverlening gaan leiden. Niet generiek voor een heel gebied, maar wel per waterlichaam als doelstellingen niet gehaald worden met een mogelijke impact op dat waterlichaam. Dit is zeker een juridisch risico."

KRW impulsprogramma

Jaap Slootmaker gaat vervolgens in op het KRW impulsprogramma. "We zijn weliswaar sterk verbeterd, met driekwart van de beoogde doelstellingen behaald. Maar dat is nog een eind verwijderd van de gestelde eisen. We hebben nog grote, resterende opgaven: met name met betrekking tot belasting uit landbouw, industrie en de rioolwaterzuiveringsinstallaties. Daarbij staat de belasting vanuit de landbouw voorop. Dat geldt met name voor mest, maar lokaal ook voor gewasbeschermingsmiddelen."

Vanwege deze grote opgaven is het genoemde impulsprogramma gestart. Dat betreft de volgende aandachtsgebieden (van grootste naar kleinste uitdaging): landbouw, buitenlandse belasting, diffuse bronnen, rioolwaterzuiveringsinstallaties, industrie.

Gewasbeschermingsmiddelen: inconsistentie in Europees beleid

Dan zoomt Jaap Slootmaker in op gewasbeschermingsmiddelen: "Uit metingen van de waterschappen blijkt dat er nog op te veel plaatsen normoverschrijdingen zijn. Het is overigens ook een systematisch vraagstuk, doordat de toelatingscriteria voor gewasbeschermingsmiddelen onvoldoende zijn afgestemd op de eisen van de KRW. Dit is een inconsistentie in het Europees beleid. En het kan resulteren in de situatie dat gewasbeschermingsmiddelen volgens voorschrift worden toegepast en dat er toch KRW-normen worden overschreden. Daar ligt nog een opgave en het is ook een aanbeveling in het rapport hierover van de Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur."

Per sector en per gebied zijn er grote verschillen, geeft Jaap Slootmaker aan. "De meeste belasting komt vanuit de glastuinbouw, de bollenteelt, de akkerbouw en de boomkwekerij. Bijvoorbeeld de fruitteelt laat vrijwel geen overschrijdingen zien."

'Heb het er met elkaar over'

Voor het handelingsperspectief zijn er volgens Jaap Slootmaker 'drie knoppen om aan te draaien'. "De basis hiervoor is monitoring. Het is belangrijk om vroegtijdig te weten waar normoverschrijdingen zich voordoen, om doelgericht te kunnen ingrijpen. De eerste knop is het nog beter beheersbaar maken van het gebruik. Denk daarbij aan het gesloten vulsysteem, het inzamelen van gebruikte verpakkingen, en het track & trace systeem. Hierover zijn we in nauw overleg met de sector, met als doel de normoverschrijdingen terug te brengen naar nul."

Dan de tweede knop: "Dat is vergunningverlening, toezicht en handhaving, kortweg VTH. In de hele keten is dit een cruciaal aspect. Goede afspraken maken en monitoren is nuttig, maar je moet in de tussentijd je VTH op orde hebben, anders loop je een risico. Want dan is het te gemakkelijk voor partijen die niet voldoen om daarmee door te gaan. En dat is demotiverend voor degenen die wel werken aan verbetering."

Dan de derde knop: "Dat is de eerder genoemde aanpassing van de toelatingscriteria om te kunnen voldoen aan de KRW-normen."

En zeker zo belangrijk, zo stelt Jaap Slootmaker: "Heb het er met elkaar over. Diverse partijen zijn goed bezig, maar kennen elkaar niet. Dat is wel nodig, om de keten sluitend te krijgen. Het is ontzettend belangrijk om kennis te delen. Die openheid en transparantie hebben we nodig. Waarbij we steeds moeten beseffen dat we het niet doen voor wet- en regelgeving, maar voor gezond water."

TERUG

CropLife NL presenteert commitments voor schoon grondwater

Tijdens de jaarbijeenkomst presenteerde CropLife NL aan de hand van vier recent geformuleerde commitments hoe de gewasbeschermingsbedrijven willen bijdragen aan schoon grondwater.

De presentatie werd verzorgd door Eric Kiers, Directeur Verduurzaming van CropLife NL, en Hans Willems, Regulatory Manager bij CropLife NL-deelnemer Syngenta en sinds kort voorzitter van de Werkgroep Water van CropLife NL. Ron Mulders, portefeuillehouder Gezonde Planten bij LTO Nederland, was gevraagd na de presentatie zijn visie te geven op de commitments.

Grondwater en toelating

In een korte toelichting vooraf legde Hans Willems uit dat de bescherming van grondwater een belangrijk onderdeel is van het toelatingsdossier. Voor grondwater geldt een norm van 0,1 microgram per liter, op 10 meter diepte. En voor grondwaterbeschermingsgebieden 0,01 microgram per liter (60 procent van ons drinkwater komt uit grondwater).

Dat gebeurt nu op basis van modelgebaseerde voorspellingen. Sinds kort zijn de metingen in grondwater ontsloten in de **Grondwateratlas**. Deze cijfers worden nu meegenomen in het toelatingsdossier. Blijken er overschrijdingen uit deze metingen, dan wordt daar actie op ondernomen.

Commitment 1

Meedenken over de opzet van een Early Warning Meetnet

Er wordt al geruime tijd gesproken over de opzet van de Early Warning Meetnet voor grondwater. CropLife NL wil actief meedenken bij de opzet van dit meetnet, waarmee gewasbeschermingsmiddelen en andere stoffen in het grondwater snel worden opgespoord.

Een aanzienlijk deel van het grondwater zit op grote diepte. Het duurt jaren voordat een verontreiniging daar zichtbaar wordt. Daarom kan het nuttig zijn om snel inzicht te krijgen in mogelijke probleemstoffen. Een Early Warning Meetnet heeft dan een grote toegevoegde waarde. Dit is dan een goed doordacht netwerk, dat ondiep gaat meten (op een diepte van 25 meter). Er is al deels een meetnet aanwezig, maar dit moet geïntensiveerd en uitgebreid worden.

Het meetnet moet zo worden ingericht, dat de gevonden resultaten zijn te relateren aan landgebruik. Daarnaast heeft EFSA recent richtlijnen uitgebracht voor de monitoring van grondwater, die hierin meegenomen kunnen worden. CropLife NL wil graag meedenken in de opzet van het meetnet. Binnen de gewasbeschermingsbedrijven is daar ook veel expertise over.

Commitment 2

Duiden van meetgegevens

CropLife NL en de aangesloten bedrijven stellen kennis en expertise beschikbaar voor het duiden van gemeten actieve stoffen en relevante metabolieten in grondwater. Zodat, waar nodig, gerichte maatregelen kunnen worden genomen.

Het is belangrijk om het juiste verband te kunnen leggen tussen wat in het grondwater wordt aangetroffen en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Het eerder genoemde Early Warning Meetnet levert daar een waardevolle bijdrage aan.

Het is bekend van metingen in het buitenland dat de situering van de meetputten nauw luistert, om betrouwbare metingen te kunnen doen. Zo moet bijvoorbeeld connectiviteit met oppervlaktewater vermeden worden. Het duiden van de metingen vraagt daarom om specifieke expertise, die CropLife NL en haar deelnemers graag beschikbaar stellen.

Commitment 3

Emissiereductieplannen opstellen

CropLife NL-bedrijven stellen een emissiereductieplan (ERP) op, indien structurele normoverschrijdingen van actieve stoffen of relevante metabolieten worden aangetroffen in grondwaterbeschermingsgebieden, die gerelateerd zijn aan gewasbeschermingsmiddelen die deze bedrijven in Nederland op de markt brengen.

Voor oppervlaktewater zijn er al ERP's opgesteld, op basis van de normen van de Kaderrichtlijn Water. Dat is iets wat de gewasbeschermingsbedrijven al geruime tijd doen. Een groot deel van deze ERP's heeft duidelijk tot verbetering geleid. Het voornemen is om dit ook te gaan doen voor stoffen die structureel normoverschrijdingen geven in ondiep grondwater.

Commitment 4

Precisielandbouw stimuleren

CropLife NL zet zich in om precisietechnieken actief te stimuleren, zodat deze breed beschikbaar en toepasbaar worden voor telers. Precisietechnieken hebben al geruime tijd de volle aandacht van CropLife NL en haar deelnemers. Dit krijgt nu een extra impuls ten behoeve van schoon grondwater.

Door de inzet van precisietechnieken kunnen volumes, van bijvoorbeeld herbiciden, sterk worden verminderd. Door minder gebruik per hectare wordt de belasting van het milieu, en ook van het grondwater, verminderd. In combinatie met het groeiende aandeel biologische en laag-risico middelen kan precisietechniek een serieuze bijdrage leveren aan verminderde risico's voor het grondwater. Zo gaan beide innovaties hand in hand.

Reactie Ron Mulders (LTO Nederland)

Ron Mulders van LTO Nederland plaatste enkele kritische kanttekeningen bij deze commitments. Daarbij refereerde hij aan eigen ervaringen met de overheid. Zijn ervaring is namelijk dat die het graag concreter wil, met vragen als: waar neem je verantwoordelijkheid voor, wat doe je zelf, en hoe kunnen we borgen dat je dat ook doet? Volgens Ron Mulders zijn dat legitieme vragen en zouden de commitments van CropLife NL nog concreter mogen. Eric Kiers tekende daarbij aan dat een sommige zaken, zoals een Early Warning Meetnet, worden uitgevoerd door andere partijen. En dat CropLife NL daar alleen aan kan bijdragen door hierin mee te denken en helpen de gevonden meetresultaten te duiden. Ron Mulders begrijpt dat, maar pleit er desalniettemin om het nog concreter te maken. Eric Kiers bedankte Ron Mulders voor zijn inbreng en zegt toe dat CropLife NL zijn aanbevelingen zal meenemen bij de verdere ontwikkeling en uitwerking van de commitments.

Op foto bovenaan, van links naar rechts: Ron Mulders (LTO Nederland), Eric Kiers en Hans Willems (beiden CropLife NL).

TERUG

Jaarrede CropLife NL voorzitter Meerten Smit: 'Snel duidelijkheid over landbouwbeleid nodig'

Traditiegetrouw werd de jaarbijeenkomst geopend met de jaarrede van (aftredend) voorzitter Meerten Smit. Hij begon zijn jaarrede met te refereren aan de naamwisseling op 2 juni 2022 van Nefyto naar CropLife NL. Dit was tevens een moment om de koers van de organisatie te herijken. Dat resulteerde niet zozeer in een koerswisseling, maar in het markeren van accentverschuivingen die al ingezet waren.

"We zetten in op biologische en laag-risico middelen en biostimulanten. We luisteren naar onze omgeving en naar de vragen die er zijn over gewasbescherming. Ook hebben we onze gedragsregels geactualiseerd en opgenomen in een vernieuwde gedragscode."

Transitie land- en tuinbouw

In de maatschappij, media en politiek is veel discussie over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Door sommigen wordt de vraag gesteld of het niet zonder kan. "In theorie kan zonder gewasbeschermingsmiddelen worden geteeld. Maar onderschat niet de impact hiervan op opbrengst, kwaliteit en landgebruik."

CropLife NL verwacht dat door de transitie van de land- en tuinbouw het gebruiksvolume van gewasbeschermingsmiddelen zal afnemen. "De uitdaging is om met een lager volume rendabel te telen en in de vraag van consumenten te blijven voorzien."

Wetenschap en feiten

Meerten Smit noemt de discussie over glyfosaat, Parkinson, waterkwaliteit en PFAS. "Die vragen mogen worden gesteld en moeten worden beantwoord, ook door ons."

CropLife NL vindt dat er in de maatschappij en politiek steeds minder ruimte is voor een oordeel op basis van wetenschap en feiten, wat tot wantrouwen en onzekerheid leidt. "Het is belangrijk om stil te staan bij de vraag waarom gewasbeschermingsmiddelen nodig zijn: voor een rendabele teelt met beperkte oogstverliezen, efficiënt landgebruik en een hoge voedselkwaliteit."

Over landgebruik: "Met de land- en tuinbouwsector moet een visie worden ontwikkeld welke teelten men op welke plaatsen wil. Met aandacht voor productiviteit, waterkwaliteit, milieu en natuur. De keuze voor teelten is niet aan ons. Maar het is wel relevant voor ons dat keuzes worden gemaakt, zodat wij onze investeringen hierop kunnen doen."

Innovatieve sector

Ondanks de continue ontwikkeling van nieuwe, innovatieve middelen, krimpt het middelenpakket sterk. Ook resistentieopbouw, van bijvoorbeeld schimmels en insecten, is een toenemend punt van zorg. "Wij zijn een innovatieve sector, die nieuwe oplossingen voor telers ontwikkelt. Dat betreft middelen, maar ook kennisontwikkeling en kennisdeling. Ook zetten wij in op nieuwe toepassingstechnieken, zoals spot spraying. Wij blijven ons inzetten voor een breed pakket aan oplossingsmogelijkheden voor een duurzame rendabele teelt van gezonde gewassen in Nederland."

Stappen in verduurzaming

Op het gebied van verduurzaming zijn stappen in de goede richting gezet. Meerten Smit noemt er vier: "De milieubelasting door gewasbeschermingsmiddelen is in Nederland fors afgenomen, zo blijkt uit de Europese **Harmonised Risk Indicator**. Het Ctgb zet in op het verkorten van de doorlooptijden en er is een verduurzamingsloket gelanceerd. In de Tweede Kamer is breed draagvlak voor het stimuleren van de ontwikkeling van biologische en laag-risicomiddelen. Met de bloembollensector is een protocol ontwikkeld voor de toepassing van azolen om de ontwikkeling van resistente Aspergillus fumigatus tegen te gaan. Dit draagt bij aan een betere bescherming van de humane gezondheid."

Uitdagingen toekomst

Naar de toekomst ziet CropLife NL een aantal grote uitdagingen. Meerten Smit noemt er drie. Ten eerste: "We zijn in afwachting van een nieuw kabinet. De huidige onzekerheid in beleid betekent ook onzekerheid voor onze bedrijven. Wij doen hoge investeringen met een lange terugverdientijd. Voorspelbaar beleid kan bijdragen aan een beter investeringsklimaat voor nieuwe middelen en technieken."

Ten tweede: "De Europese verkiezingen naderen, waarna andere krachtsverhoudingen kunnen ontstaan. Ook hier geldt dat snel duidelijkheid over het landbouwbeleid nodig is. CropLife NL pleit ervoor om voort te bouwen op de Europese Green Deal, met aandacht voor de voorzieningszekerheid in Europa. Het recente intrekken van het voorstel voor de Verordening Duurzaam Gebruik gewasbeschermingsmiddelen (SUR) zien wij we als een stap achteruit. Het is een gemiste kans om de ontwikkeling en toelating van biologische gewasbeschermingsmiddelen, laag-risico middelen en precisietechnieken een impuls te geven."

En de derde uitdaging: "De Toekomstvisie gewasbescherming 2030 en het bijbehorende Uitvoeringsprogramma. Het jaar 2030 komt snel dichterbij en dan moeten de doelen zijn behaald. Vanuit CropLife NL zijn wij vastberaden om het Uitvoeringsprogramma te laten slagen en wij blijven hierop inzetten."

Waterkwaliteit

Dan gaat Meerten Smit in op het thema van de jaarbijeenkomst: waterkwaliteit. "CropLife NL zet zich al jaren in voor de verbetering hiervan. De doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water zijn zeker nog niet behaald. Wel zien we dat de normoverschrijdingen door gewasbeschermingsmiddelen sterk zijn teruggelopen, onder meer dankzij Emissiereductieplannen, die mede door CropLife NL-bedrijven zijn opgesteld."

De afname van het aantal normoverschrijdingen vlakt de laatste jaren af. "Met een meer gebiedsgerichte aanpak en samenwerking met waterschappen en telers kan nog een belangrijke stap worden gezet in het verder terugdringen van de overschrijdingen. Ook het ministerie van IenW zet in op versnelling van de aanpak, onder meer met het KRW-Impulsprogramma. CropLife NL werkt mee aan versnelling. Daarbij richten wij ons op gerichte maatregelen om op specifieke locaties de normoverschrijdingen verder terug te dringen."

Stewardship initiatieven

Tot slot noemt Meerten Smit drie stewardship initiatieven waar CropLife NL zich voor inzet: "De introductie van het gesloten vulsysteem, waarmee blootstelling en emissies naar het milieu bij het vullen van spuitmachine worden voorkomen. Ten tweede het Agro E-label en onze traceerbaarheidsoplossing Agro CloSer. Het Agro E-label voorziet in digitale etiketinformatie. De vervolgstap is om de digitale productinformatie beschikbaar te maken voor andere oplossingen, bijvoorbeeld precisietechnieken. Ten derde de vernieuwde aanpak voor inzameling van lege verpakkingen en resten. Samen met Agrodis, LTO en Cumela heeft CropLife NL de STORL-regeling geheel vernieuwd, met een veel grotere dekking."

CropLife NL kijkt uit naar een duurzame en heldere toekomst, aldus Meerten Smit. "Als organisatie zijn we daar klaar voor."

TERUG

Nico Stuijt neemt voorzitterschap over van Meerten Smit

Tijdens de jaarbijeenkomst droeg Meerten Smit het voorzitterschap van CropLife NL over aan Nico Stuijt. Het was voor Meerten de afsluiting van een tweede termijn als voorzitter. Hij was voorzitter van 2007 tot 2012, en van 2021 tot februari 2024.

Terugblikkend op de 37 jaar die hij nu werkzaam is in de gewasbescherming, bij CropLife NL-deelnemer BASF, heeft Meerten het debat rond gewasbeschermingsmiddelen zien verharden en polariseren. "Er wordt veelal gesuggereerd dat onze belangenbehartiging plaatsvindt achter gesloten deuren. Toch zijn wij altijd helder geweest in onze visie en missie, en transparant naar onze stakeholders, in een open dialoog."

Desalniettemin constateert Meerten dat hij zijn tweede termijn met veel plezier heeft gedaan. "Dat is mede dankzij de professionele ondersteuning van het CropLife NL team, dat het bestuur en de commissies juridisch en beleidsmatig bijstaat. Zo ook dankzij de ruimte die ik kreeg van mijn collega's van BASF. En met dank aan een actief en meedenkend dagelijks bestuur, waarbij het gezamenlijk belang van onze sector altijd voorop heeft gestaan."

Nico is sinds 2002 werkzaam in de gewasbescherming. Sinds 2021 is hij verbonden aan CropLife NL-deelnemer Certis Belchim en datzelfde jaar is hij toegetreden tot het dagelijks bestuur van CropLife NL. "Wij hebben Nico leren kennen als een verbinder en een vernieuwer, die met een frisse blik invulling kan geven aan zijn nieuwe rol als voorzitter", aldus Meerten.

Overigens blijft Meerten lid van het dagelijks bestuur. "Daar zijn we blij mee", zegt Nico na ontvangst van de voorzittershamer. "Want daarmee blijft een belangrijk stuk ervaring en kennis behouden voor het bestuur en de organisatie. Dat heb je niet alleen opgebouwd in de 37 jaar voor je werkgever, maar ook door je activiteiten voor CropLife NL. Dat startte in 2006, toen jij toetrad tot het dagelijks bestuur, waarna je in 2007 startte met je eerste termijn als voorzitter."

Meerten heeft een aantal pittige dossiers in zijn portefeuille, merkt Nico op. "Zoals markttoegang, kleine toepassingen en bijzondere toelatingen." Nico memoreert Meerten als een prettige voorzitter. "En dat levert aangename vergaderingen op. Je hebt gevoel voor de belangen die verbonden zijn aan de besproken thema's en tegelijk voor de belangen van de individuele CropLife NL-deelnemers."

Naast Nico en Meerten zijn de twee andere leden van het dagelijks bestuur: Sylvain Moissonnier, secretaris (Bayer CropScience) en Hans Buth (Syngenta).

Op de foto bovenaan: Nico Stuijt (links) ontvangt de voorzittershamer van CropLife NL uit handen van Meerten Smit.

TERUG